

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТЮТЮНУ В УМОВАХ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ

Рудь А.В., аспірант

e-mail: rud.anatoliy.83@gmail.com

Хоміна В.Я., доктор с.-г. наук, професор

e-mail: homina13@ukr.net

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Тютюнова галузь в Україні колись була досить розвинутою. Цю культуру вирощували практично на всій території країни: на Придністров'ї та Закарпатті – скелетні сорто типи, на Півдні країни – ароматичні. У першій половині ХХ сторіччя спостерігався занепад галузі, навіть попри значний попит на сировину та основний продукт – цигарки. Вирощування тютюнової сировини в Україні щорічно скорочувалось, натомість виробництво сигарет зростає швидкими темпами.

Проте, наприкінці 2015 року група депутатів включно з Тарасом Кутовим зареєструвала законопроект №3548. Його мета – стимулювання вирощування тютюну в Україні та використання вітчизняної сировини під час виробництва тютюнових виробів. За вісім років пропонувалось довести використання тютюновими фабриками українського тютюну з 0% до 30%. За порушення цих квот забиратимуть ліцензії. Крім того, тютюнове лобі буде використовувати створену групу тютюнових фермерів для торпедування будь-яких анти тютюнових ініціатив.

Тютюнництво – як складова галузь рослинництва сприятиме економічному зростанню держави й забезпечуватиме необхідні умови для розв'язання багатьох соціальних проблем. Тютюнова галузь може стати однією з провідних індустрій за кількістю податкових відрахувань до національного бюджету.

В зв'язку із пошуканням розвитку тютюнової галузі вітчизняними науковцями проводиться ряд досліджень. Численні дослідження в напрямку тютюнництва виконують науковці: Бялковська Г.Д., Пащенко В.І., Шпек М.П., Коссак Г. М., Лупак О.М., Саричев Ю.В. та ін., які за результатами отриманих експериментальних даних в своїх наукових працях висвітлюють питання застосування пестицидів в розсадний і польовий періоди у поєднанні з сучасними агротехнічними заходами і тактиками застосування інсектицидів, фунгіцидів і гербіцидів; визначення стійкості сортів і гібридів тютюну до хвороб; удосконалення розробленої технології шляхом застосування стимуляторів росту та інсектицидів нового покоління: стимуляторів росту Спідфол Аміно Марин, Мегафол та Максі Кроп Старт, протизлакових гербіцидів Фюзілад Форте та Тарга Супер, інсектицидів Фастак, вивчено використання нових хімічних препаратів – біостимулятора росту Радіфарм та інсектициду Енжіо і визначено результат їхньої дії на ріст та розвиток рослин тютюну та інші актуальні питання.

Нами виконуються дослідження порівняльної оцінки різних сортів тютюну, вивчення впливу густоти садіння розсади тютюну та системи удобрення на урожайність та якість рослин тютюну.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ

У ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ (25 травня 2022 р.)

Попередником в наших дослідженнях була соя. Технологія включала внесення гербіцидів: Стомп (4 л/га), Геліус Екстра (1,2 л/га) та Бустер Фаст (0,15 л/га). В порівнянні двох фунгіцидів, що застосовувались: Абакус та Піктор, кращий ефект забезпечив препарат Піктор, оскільки Абакус сприяв тривалості вегетації рослин, в результаті чого подовжився період технічної зрілості лисків, що було не доцільним для збирання листків тютюну. При внесенні мінеральних добрив, дійшли висновків, що азотні – вносити не доцільно, оскільки відтермінується технічна зрілість листків тютюну, що подовжує збиральний період. Серед досліджуваних сортів, найбільш продуктивними виявились Вірджинія 18 та Вірджинія 44.

Список використаної літератури

1. Пащенко В., Гаврилюк О. Застосування проти злакових гербіцидів Фюзілад Форте та Тарга Супер в удосконаленій екологічно безпечній ресурсоощадній технології вирощування тютюну. *Аграрна наука та освіта в умовах євроінтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Кам'янець-Подільський, 22 берез. 2018 р.). Тернопіль. Крок, 2018. С. 125-127.

2. Бялковська Г.Д., Пащенко В.І. Удосконалена екологічно безпечна ресурсоощадна технологія вирощування високоякісного тютюну та її економічне обґрунтування. *Сталий розвиток економіки*. 2017. № 3(36). С. 137-144.

3. Шпек М.П., Косак Г.М., Лупак О.М. Вплив біостимуляторів росту рослин на продуктивність *Matricaria recutita* L. в умовах Прикарпаття. Лікарські рослини: традиції та перспективи досліджень: *матеріали III Міжнарод. наук. конф., присвяченій 100-річчю Досл. станції лікар. рослин, ДСЛР ІАП НААН*. Київ : ТОВ «ДІА», 2016. С. 147-150.

4. Бялковська Г.Д., Пащенко В.І. Нові елементи технології вирощування і захисту тютюну від шкідливих організмів та її економічне обґрунтування. *Інноваційна економіка*. 2019. № 7-8(81). С. 104-110.

5. Пащенко В.І. Застосування інсектицидів Фастак та Конфідор Максі в удосконаленій екологічно безпечній ресурсоощадній технології вирощування тютюну. *Актуальні питання сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур в умовах змін клімату: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* (Кам'янець-Подільський, 15-16 черв. 2017 р.). Тернопіль. Крок, 2017. С. 150-153.